

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kadal József könyvnyomdája, hol az előzetések
és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfajladonos:
Dr. Lemberger Armin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak:
Egészve 5 frt., félve 2 frt 50 kr., negyedve 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számítanak.

Csodakút.

(1.) A napokban egy jelentéktelennek látszó hír húzódott meg szerényen a hírlapok rovataiban. Petrovoszellő községében egy artézi kút fúrása közben gyógyhatású forrásokra akadtak s a vízből kipárolgó gőz világításra alkalmasnak találtott. A községi élőljáróság tehát elhatározta, hogy fürdőtelepet fog létesíttetni, a gázt pedig világításra fogja felhasználni.

Valahányszor olvasom, hogy akár Isten bőséges kegyelméből, akár a lakosság buzgó és áldozatkész törekvéséből nyílik meg valahol egy-egy forrás, melyből idővel üdv és haszon járulhat egy-egy városra, mely az évek folyamán a boldogság és virágzás tényezőjévé fejlődhetnek egy pár ezer emberre nézve, mindig elszorul a szívem, mert önkénytelenül is párhuzamot kell vonnom a mi városunk senyvedő állapota és más szerencsésebb városok haladói, előretörő élete között. Mintha valami fajtó, süri kőpárázat súlyosodnék e város határára, mely gúzsba köti a közzszellem szabadabb szárnyalását, mely békóba veri a vállalkozási kedv erősebb liktetését, mely kerékkötő gyanánt szegődik az előrenyomulás, az előretörtés szekere elé. Valami nyomott, elkényyzeredett hangulat ejtette hatalmába a kedélyeket, a melynek sívár légkörében nem tud gyökeret verni egy-egy életrevaló eszme zsenge csírája, nem tud sudárba szökni egy-egy izmosabb gondolat, mely következetesen és czéltudatosan kidolgozza és megvalósítja, hosszú időkön át a gya-

rapodás és a fellendülés állandó és változhatlan kincsébányájává fejlődhetnek. Bár-hová tekintünk ugyanis, az elcsenevészedés, az elsatnyulás hippokratési arca között felénk. Haladunk feltartóztatlanul lefelé az általános elszegényedés lejtőjén, mert nem tudunk teremteni kereskedelmet és ipart, mert vétkes könnyelműséggel túrtuk, hogy elhódítsák tőlünk azt az előelő pozíciót, melyet a multban annyi joggal elfoglaltunk és mert belenyugodtunk abba, hogy hajdan virázgó állapotunk épületeiből kiméletlen kézzel letördeljenek egy-egy darab vakolatot, hogy rozogává, élemedetté és rokkantá tegyék.

Nem a mai generáció büne, hogy Baja város immár nem szerepel a földrajzi tankönyvekben „mint a kereskedelem emporiuma”, apának vetke ez. kik keleti fatalizmussal, megíngathatlan egkvedvűséggel viselték el, hogy elrabolják tőlük boldogulásuk minden fontosabb előfeltételét. Hol és mikor emelkedett fel egy tiltakozó hang, ha sebet ütöttek városunk legvilágosabb érdekei, ki állított fel filalomfát, hogy ne nyuljanak hozzá kiméletlenül a mi jogos aspirációinkhoz? Soha senki! — Friss, egészséges élet liktetését városunk szervezetében, piros, életképes vér keringett ereiben, eleven, vidor közzszellem honolt mindenfelé, míg nem nehezedett reá a fásultság, a közöny, a nemtörődömség liderecnyomása, míg nem fészkelődött be minden intézményébe a lemondás, a jogfeladás könnyűvérről politikája. Pedig ha elfogulatlan itélkezéssel szemlét tartunk és összehasonlítjuk

azt a szellemi tőkét, azt a nagyfokú intelligenciát, melyvel a mi városunk rendelkezik más városok intelligenciájához képest, akkor valóban érthetetlen, akkor szinte megfejtethetlen talány, hogy Baja városa miért nem foglalja el a vidéki városok sorában az őt megillető helyet és miért nem viszi előre fennen és diadalmasan a haladás lobogóját? Csalódnak azok, akik azt hiszik, hogy különös boszorkánymesterségre volna szükség, és hogy valami csodának kellene történnie, miszerint Baja kiemelkedjek jelenlegi helyzetének sívárságából és ujult erővel hozzáálljon egy zsebb és reményteljesebb jövő lassú, de következetes kiépítéséhez. Dobjunk csak bele egy egészséges, életrevaló eszmét közveleményünk álló vízébe és tapasztalni fogjuk, hogy ez a stagnáló tö megmozdul és hullámgyűrűket vet, de erre első sorban szükség, hogy a belevetett eszme olyan legyen, mely a nagy közönségnek, a lakosság egyetemének, a köznépek erekeit van hivatal előbbre vinni és másodsorban szükség, hogy legyen elegendő erő és szívós akarat, miszerint az eszme megvalósítását ellenséges körülmények között is keresztülvigyék. Nem áll az sem, hogy legjobb törekvéseink, legforróbb óhajaink kénytelenek hajótörést szenvedni fogyatékos eszközeinken, városunk szegénységén. Mindig akad, amint hogy akadt is fénytleg egy-egy pénzforrás, melyből az igazi szükséglet fedezni lehetett és ha nem forgácsolnók szét erőnket improduktív célokra, úgy helyesen alkalmazott takarékos-sággal sok oly intézményt lehetne meg-

TÁRCZA.

Pénteken.

Fut, száguld a nap... az idő gyorsan halad, Egyszer csak kinom lakom zizegő füz alatt, Hozasz-e orgonát, fehéret, énnékem, Kijősz-e sziromhoz mondd — minden pénteken.

Kap-e izzó csókot a jégáhideg göröngy, És hül-e szemedből az örökzöldre gyöngy? Ha merengsz hantomon, tűnő emlékek — Simulj figyelve rá majd, — minden pénteken...

És bár nemán szorúl egymáshoz ajkam ott, Tan hallasz régesrég elhangzott dallamot. Fülebe lopózní esodásan, melegen: Megdöbben a szívem, meg, minden pénteken!

Tatjana.

Rohitsch

(Nem furdó levél).

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárcája.

Azt mondják, hogy a házasságok az ébren köttenek. Itt szerzett tapasztalataim alapján ezen tételt megfordított és határozottan merem állítani azt, miként a házasságok Rohitsch furdóben köttenek.

Eme állításom igazolására kijeientem azon, majdnem híhetetlennek látszó, de való ténykörülmény, hogy az elmúlt héten itt 6, szóval hat rendbeli eljegyzés történt.

Ez valóban meglepő eredmény egy hét alatt akkor, mikor ugyszóval a furdó idény még leg sem kezdődött.

Midőn ezen felette érdekes furdó újságot hallottam, eleinte én is olyan hitetlen Tamás voltam, de aztán a legkompetensbb forrásból: a furdó élelmes és mindentudó fodrászától tudtam

meg név, foglalkozás és lakhelyeit azoknak, kik rabjai lettek Hymen rozsalánéznak.

Legutóbb pedig megismerkedtem a hatodik legboldogabb papával, kinek megvan azon jó tulajdonsága, hogy semmiféle titkot, meg családát sem — szeret megőrizni. Egyébként józú magyar ember. Nyugalmaszott kataszteri becslo-biztos. Korán kel, sokat sétál és rendkívül szeret ösmeretéseket kötni. A triestízi magaslaton kötötem vele barátságát. Azonnal bizalmasam lettünk, olyaníra, hogy menten elmondta, hogy miképen lett az ő bájos Arankája menyasszony?

— Hát tudja édes öcsém-uram nem csekély gondot okoz apának, mikor látja, hogy leánya az eladók sorába lépett, de azt is tudja, hogy nemesi czimerén kívül nincs egyéb hozomány. Mondhatom a mai materialisztikus korban ez nem a legkellemesebb érzés egy apai szívnek! Ilyenkor össze kell szedni az otthon félreakott pár garast és aztán furdóbe a leánynyal! Még pedig jól távolesőbe, hol nem nézhetnek be mindjárt a telekkönyvbe.

Én is ide jöttem Arankámmal. Mindjárt a második napon egy szőke fiatal ember, leendő vőm (erre nagyot sóhajtott az öreg ur) folyton sarkunkban volt. Nagyon megbabonázhatta leányom. Egyszer delutáni ozsonna alkalmával asztalunkhoz telepedett és annak rendje és módja szerint bemutatkozott. Aztán napról-napra együtt voltak. Együtt sétáltak és rándultunk ki mindenhova.

Egy vasárnapon, úgy déltájban fekete ruhában, komoly ábrázattal kopogtatott be hozzám: — Uram! mint tudni méltóztatik államvasuti mérnök vagyok. Jövedelmem nem egyes, de elég arra, hogy egy családot tisztessen eltarthassak. Miután kedves leánya ezen lépésekre előzetes be-

leegyezését adta, bátor vagyok tiszteletteljesen megkérni kedves Arankája kezét?

Erre ugyan el voltam készülve, mégis nagyot bámultam a fiatal emberre, hogy az oly hamar bekövetkezett.

— Hát jól van édes öcsém! — feleltem — ha leányomnak nincs, nekem sem lehet kifogásom. De tisztában van-e a pénzügyi kérdésekkel?

— Ezzel egyáltalán nem szoktam foglalkozni, — szólt a fiatal ember büszkén.

— Ez nagyon szép öntől! De foglalkozom én. Hát tudja meg barátom, hogy leányomnak hozományá 20,000 forint!

— De uram! szólt a fiatal ember, arcán kellemes érzés vonulván végig.

— Igen, igen! 20,000 forint, az azaz kis összeget érlelmezze ezt ifju barátom, hogy ezen kis összeget Őm lesz szives letenni ovadekül leányomért! Mit lehessen tudni a mai világban: perpatvar, válás és aztán egy pár gyerek leányom nyakán! — De hisz kérem nekem semmi vagyonom nincs!

— Na ne ijedjen meg édes barátom, ezután nem leszek oly túlszigorú, mint többi leányomnál voltam. Mivel ön oly derék, komoly és igyekvő fiatal ember, a kautiót kivételesen elengedem és ezen kívül biztosítotlank, hogyki ellátalozam esetén nem kell önnék hagyatékot illeltek vagy adót fizetni. Na már most itt a kezem édes leendő vőm uram!

Igy lett az én Arankám menyasszony!

Ezek után honfium kötelességemnek tartom Rohitsch furdót az igen tisztelt mamák és papákam meleg figyelmébe ajánlani.

Herczeg János.

meg a makacs adósánál, hogy egy másik elfelejtett tartozásra a végrehajtást fogatosítsa. Az elkésett adós ez ellen már székelt emelt, neki nem és jól megrázta. A végvárlagyal alkalmával a vadlót mindent beismert és ezen enyhítő körülmény figyelembe vételével a kir. törvényszék csupán 20 napra fogháza ítélte, a vadlót és a kir. ügyész az illetélen megnyugtatót, tehát az ítélet jogorós.

A tilosban. Bács-Almásról írja levelezőnk: Valósággal kisebb fajta háborúskodás játszódott le f. hó 12-én az almási határban, melynek egy sulyosan sebesült áldozata is van. Az eset a következő: Seboly Ferencz tanúja közelében a gazda 10 éves fia a disznókat legeltette s beengedte azokat a tilosba. Koleitis István és Parzen Antal mezőrendőrök arra haladtak, meglátták a tilosban trkálok tereseket és azok őrzőtől zálogot kértek. A fiu azonban vonakodott zálogot adni, mire a mezőrendőrök beakarták hajítani a disznókat a közég házára. Ezt a közelben dolgozó Konkoly Ferencz meglátta s odafutott veszélyben levő disznóhoz s nem engedte azokat elhajítani, majd pedig mikor látta, hogy a mezőrendőrökkel szemben pusztá kezrel nem boldogul, odakiáltott 17 éves János nevű fiának, ki a közelben a kévéket rakta a kosíra: „Gyere fiam, vedd a villát és üsd őket!” Kétszer se kellett ezt a biztatást a János fu előtt megismételnie, már jól is futvaát, kezében a vasvillát, s mikor a csoporthoz ért, teljes erejéből Koleitis István mezőrendőr fele sujtott, Parzen azonban puskájával valóban a társára mert csapást. A vasvilla oly erővel csapódott a puskacsőre, hogy a nyelo kettétört és a villa pár lépésre elrepült. Konkoly Ferencz felesége, ki eddig csendes szemlélője volt a történeteknek, felkapta a villát a földről és a közeli tanya felé kezdett vele futni, Parzen Antal az asszony után eredt, a ki mikor látta, hogy a mezőrendőr utoléri, a villát a krumpliföldre dobta, Parzen lehajott, hogy felvegye a villát, ezalatt hozzájuk ért Konkoly János, ki a kezében levő csorba villanyéllle hátulról egy

fejbesujtotta Parzent, hogy az nyomban eszmelelt vesztve lerogyott. Parzen Antal sulyosan sebesülve bevették a kórházba. A Konkoly familia ellen folyamlatba tettek a bünyávid eljárás.

Csatorna a Dunm és Tisza között. A kereskedelmiügyi és a földmívelésügyi m. kir. miniszter Maygraber Agoston nyugalmazott ezredesnek és érdektársainak a Budapest és Szeged közötti a Dunát a Tiszával összekötő, valamint ezen csatornából kiágazólag a Ferenecz esatornájé vezető s részint hajózási, részint vízvezetési és öntözési celokra szolgáló esatornára az olíumunkaiat engedély egy év tartamára megadta.

Következő sorok közlésére kerettünk fel: Tek, Szerkesztő ur! Alulírott az irant eszedezem, miként egy verlató és hajmeresztő valótlan hir megezofofására beesés lapjában néhány soral helyt alni kegyes-kelek. Városunkban, de meg vidéken, sőt hirlapokban is az a valótlan hir volt elterjedve, hogy a m. hó 27-en a rendőrségi fogházban öngyilkossá lett Kostyálik Dragits István nem lett öngyilkos, hanem azt en alírott a rendőrökkel veretlen ágyon és azután akasztatott fel. Utánna jártam a dolgnak s megtudtam, hogy kitől eredt és ki által terjesztetelt ezen verlató és hajmeresztő valótlan hir, mely minden alpot nélkülöz és csak szemelyem ellen régóta táplált bossza müvének kirohanásából keletkezett. Fozon joakarom a valótlan hirt egy szociálistá agitátorral közölte, sőt tanuank is igérkezett, mely után egybet sem beszéltek a városban mint azt, hogy mégis szabadon járok. Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a fentebb elterjedt hir a valósnak meg nem felel, s rágalmozóm ellen a bünyávid fejlejtésem mettettem. Maradtam a tek. Szerkesztő úrnak alázatos szolgálja. László Márton v. rendőrvetető.

Szerkesztő postája.

Denéver. Sejtlem nem esalt „az én leányaim, csak-nyan a papírkárosban fogják befejezni diesé, de rövid pályafutásukat. Ánd ez ne kedveltenise el, próbálkozzék újból, talán jövőre jobban sikerül. Egyébként erős a gyanunk, hogy a „kékharisnyák” osztályához tartozik,—természetesen a „szépek”, vagy „legszépek” közé, és ha a mi se telömünk sem esal, akkor nem is neheztelünk azért a fölöért, melyet jótélik elhalt.

Margit. Esetleg a jóték számban.
Ücsényi. Budapest. Nagyon is elcsépelet régi théma. Kerjük szives további közreműködését.

Teljesen ártalmatlan.
Antiszeptikus és higienikus
HÖLGY-ÖVSZER.
Töljes biztos hatásal, használatban ki-
mélletes és nem kellenek többé semmi-
mely gyöngédtől és ártalmas gummi-
vagy spongyacszíkek.
1 dohoz (12 drb.) 1 ft 50 kr. pontos
hasznalati utatissalál 1 ft 75 kr.
előleges beküldése után bermentve.
Kapható a feltalálónál.
LÁSZLÓ JOZSEF
gyógyeszerészöl Maros-Ujár. (Erdélyi).
Budapesti Főraktár: Török József gyógy-
szerész, Kerpel, Fehéras gyógyszerzar Li-
pót-körút 28. sz.
Bárhova díszert szerkúldés.
(Telefon 367).
Czelszereti és kíméletes.

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapír és hüvely.
Kapható minden jobb kereskedésben.

Újabb árverési hirdetmény.

A bajai kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírre tetetik miszerint **Öv. Fischer Adolfné** szül.: **Popper Reginának** — ifj Szarvas János elleni végrehajtási ügyében az árverés 1896 évi márczius hó 2-tól 8 % kamattal 65 ft 10 kr. eddig megállapított 6 ft 65 kr. ezuttal és még felmerülő költségeknak, továbbá esatlakozott bajai takarékpénztár 172 és 2000 ft katymári takarékpénztár 55 ft. — Sztako János 30 ft, s járulékaí iránti követelése kielégítésé végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 és 146 §-ai értelmében a szabaddakai kir. törvényszék területén levő a madarasi 1527 sz. tőjében A. I. l-sor 319 hriz. 58 6. i. sz. ház és hozzá tartozó 588 négyezsög öl beleokre 400 ft kikéltásti árban ezenem elrendelődött és annak a Madaras község házánál leendő megatartására az 1898 évi Augusztus hó 29-ik napjának d. e. 10 órája kitüzék, mely alkalmával a jelzett ingatlan a kikéltásti áron alul is eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikéltásti ár 10 % át készpénzben vagy ovaélékképes papírban a kiküldöttnek átadni.
A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján 1898 évi július hó 2-ik napján.

Bardócz.
kir. járásbíró.

9592/tkvi 98 szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírre tetetik, miszerint **Boroth Arminak** Metzinger Fülöp elleni végrehajtási ügyében az árverés 3 ft 70 kr. toke követelése ennek 1894 évi október hó 15-től 6 % kamattal 5 ft 80 kr eddigi megállapított 5 ft 60 kr ezuttal és még felmerülő költségeknak, továbbá esatlakozott **Richter Jakob** 70 ft 30 kr. követelésének kielégítése végett az 1881 évi LX. t. cz. 144 és 146 §-ai értelmében a szabaddakai kir. törvényszék területén levő a rómi 311 sz. hótéban A. I. l-2 sor, 331 és 332/2 hr. 24 6. i. sz. ház és hozzá tartozó 751 négyezsög 156 § értelmében egészen elárverezendő Metzinger Fülöp, és neje Hrabí Regina nevén álló beleokre 419 ft a rómi 496 sz. hótéban A. I. l-1 sor, 3147/2 hr. sz. foglaló 607 négyezsög Metzinger Fülöp nevén álló szőlere 41 ft kikéltásti árban ezenem elrendelődött és annak a Rém község házánál leendő megatartására az 1898 évi Szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órája kitüzék, mely alkalmával a jelzett ingatlan a kikéltásti áron alul is eladatni fog.

Árverezők tartoznak a kikéltásti ár 10 % át készpénzben vagy ovaélékképes papírban a kiküldöttnek átadni.
A kir. bíróság mint tkvi hatóság.
Baján, 1898 évi június hó 30-ik án.

Bardócz.
kir. járásbíró.

Hölgyek figyelmébe!
Bájt és frissiséget

nem csak az ad a női arcznak, ha az arczvonások szabályosak, hanem ha márványosima, hífelér és gyöngéden feszes az arczbőr. Ennek előesetire oly keszítőre van szükség, mely a bőrtől minden tisztálanságot eltávolít, a bőrt finomabbá és a levegő hatásának ellentállóbbá teszi. Ilyen szeptió szer egész Európában csak egy van és ez a

javított dr. LEHMANN-féle arczkenes,

a mely egész Európában szabadalmazva van. A dr. Lehmann-féle arczkenés a bőrmek vakító felsérget, bizonyos simaságot és gyöngéd fességséget ad, a mely a szem s az arczvonások hatását rendkivüli módon emeli. A legkiválóbb orvosi szaktekinetők és a legnagyobb elismoréssal nyilatkoztak a szeptió szerről, kiemelve különösen annak gyors hatását és ártalmatlan voltát. Híres szemézők és a legtekéltőbb hölgyek csakis a javított dr. Lehmann féle arczkenésöt használják, a nőről romkivüli hízélg hangú levelekben és nyilatkozatokban adnak bizonyoságot. A javított dr. Lehmann-féle arczkenés a bőrt állandóan ruganyosabb teszi és tejszínű feléren és fénytelenül tartja és azért különösen azoknak alkalmas, a kik estélyokre és egyéb mulatságokba mennek. Az arcz apró rancozeit elsimítja, a hímhölgyeketk elintéti, pattanások, somárfoltok, túsók (mitesszer) gyökores eltávolítására pedig valódi mükim. A bőr hóféhére és márvány színűvé tehető hasonló jó szer nem létezik. Hatása rapid és tartos. Az arczkenés hatását különösen elősegíti az általán köszített **Epeszrapan**, mely mosdászhoz rendszeren használva mint kitűnő bőrfinomító régebben ismerték.

Számos elismerő level. Kitűnő bizonyítványok.

Egy kisérlet a javított dr. Lehmann-féle arczkenéssel mindenköt meggyöz annak föllümluhatatlan voltáról.

Kapható egyéül Baján: **Hoffenreich Károly** (Hollósy útdla) gyógyszerára és mulaboratoriumában. Bel- és külföldi gyógyszeresi és higienikus különlegessegk, továbbá párizsi különlegessegk angol és francia tolett czikkék és parfümek rakta.

Első díjjal és dicséző oklevéllel kitüntetett.

Uj óra-, ékszer- és látszer-üzlet Baján,
A városháza épületében.

Rákosi Lipót,
műóras.

Ajánlja dús raktárát arany-, ezüst- és fali órákban, valamint mindenemű ékszereket és látszerészeti árukat a legutányosabb árak mellett.

Régi órákat, láncokat és ékszereket a legmagasabb árban becserélek.
Mindennemű javítások írásbeli jótállás mellett a legutányosabb árban eszközöltetnek.
Augusztus hó 1-től üzlethelyiségemet ugyancsak a városi palotában a főtérre helyezem át.
Jelenlegi bolthelyiségem 1. é. aug. 1-től bérbe kiadó.

